

ROK IX (XV)
NUMERY 159 - 172

SKRZYDLATA POLSKA

1938

Biblioteka Jagiellońska

1001966804

2906

III ościs.

REDAKTOR JERZY OSIŃSKI

SPIS TREŚCI

(według podziału rzeczowego)

I. LOTNICTWO OGÓLNE.

A. Artykuły o treści ogólnej.

Rok 1937 w lotnictwie. — płk. Perini	1— 1
Prezes F.A.I. o strefach zakazanych	8—230

B. Artykuły publicystyczne.

Impresje. — Stanisław Wacnik	2— 26
Wypadki lotnicze. — inż. Wiktor Leja	6— 61
Studium lotnicze na Politechnice. — Z. Dąbrowski	4— 94
Nowe środki — nowe możliwości	5—131
Uczmy się latać!	5a— 2
W narodzie armia, w armii — lotnictwo. — Roman Czerniawski	5a— 3
Organizacja i metody treningu pilotów turystycznych w aeroklubach. — inż. St. Piątkowski	12—349

C. Lotnictwo polskie.

Zmiana struktury organizacyjnej aeroklubów	1— 6
Dziesięciolecie Aeroklubu Krakowskiego. — Janusz Meissner	1— 7
Od Hanriot'a do Nieuport'a. — dr. Kazimierz Piotrowski	1— 10
Po reformie A.R.P. — reorganizacja aeroklubów	2— 1
Krajowa wystawa lotnicza we Lwowie	2— 32
	3— 72
	4— 96
	5—138
	6/7—168
	3— 72
	4— 95
	4— 96

Przyszłe lotniska Warszawy	4— 96
Aeroklub Warszawski	5—138
Aeroklub Pomorski w roku 1937/38	5—140
Działalność Aeroklubu Podlaskiej Wytwórni Samolotów w okresie 20.VI.37 — 1.IV.1938	5—140
	5a— 23
	6/7—165

Wielki Złot do Torunia	6/7—174
Walny Zjazd LOPP	6/7—176
Aerokluby	8—226
Wódz Naczelny wśród pilotów sportowych	8—229
Sukcesy polskiego lotnictwa sanitarnego w Luksemburgu. — ppłk. dr. A. Fiumel	9—257
Nagroda ARP dla najlepszego zawodnika	10—278
Służba zdrowia lotnictwa cywilnego	10—280
Obserwatorium meteorologiczno-astronomiczne im. Marszałka Józefa Piłsudskiego na Pop Iwanie XV-lecie LOPP	10—283
I. złot na odzyskanej ziemi	10—284
Instytut prawa lotniczego i zagadnień gospodarczych lotnictwa. — mgr. A. Kułakowski	10—285
Udział Polski w XVI. Międzynarodowej Wystawie Lotniczej w Paryżu	11—317
Jubileusz Związku Polskich Inżynierów Lotniczych Dziesięciolecie Aeroklubu Lwowskiego	11—310
Reorganizacja Aeroklubu Rzeczypospolitej Polskiej Od „Brandenburgów” do „Łosia”. — Roman Czerniawski	12—356
10 lat istnienia Aeroklubu Lwowskiego	12—370
Uznanie dla LOPP	

C. Lotnictwo zagraniczne.

Włosi nie ustają w wysiłkach	1— 11
Francuskie rekordy na samolotach lekkich	1— 11
Akrobacja lotnicza w Stanach Zjedn. Am. Płn.	2— 29
Włosi na Południowym Atlantyku	2— 32
Wzory do naśladowania	5—135
Sytuacja Francji w oświetleniu jej min. lotnictwa	5—130

Nowe rekordy	10—288
Międzynarodowy rekord wysokości powrócił do Włoch	10—288
Wrażenia ze Stanów Zjednoczonych A. P. — T. Derengowski	12—351

II. SPORT MOTOROWY.

A. Artykuły o treści ogólnej.

Rekordy lotnicze na 1.I.1938 r.	2— 28
Organizacja i stan sportu lotniczego w poszczególnych państwach. — płk. C. Perini	3— 58
	4— 93
Osiągnięcia szczytowe.	5a— 6
Lecimy...	5a— 8
Współczesne samoloty	5a— 30
Organizacja bezpieczeństwa ruchu lotniczego. — dr. inż. Józef Pawlikowski	9—251
Polskie lotnictwo sportowe w roku 1938	11—314

B. Konkursy, raidy i tp. imprezy krajowe, wzgl. udział Polski w imprezach zagranicznych.

Tegoroczne zawody krajowe	1— 11
Tegoroczne zawody krajowe i międzynarodowe	2— 27
Podlasko - Lubelskie Zawody Zimowe. — inż. B. Solak	3— 70
Przed Krajowymi Zawodami Lotniczymi	5—140
Zawody juniorów o puchar Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych	4—100
	5—137
	6/7—175
5-y Złot do Inowrocławia	6/7—176
Przed Krajowymi Zawodami Lotniczymi	8—214
VIII. Krajowe Zawody Lotnicze	8—221
Na marginesie tegorocznych K. Z. L. — inż. B. Solak	8—222
Po trasie zawodów. — St. Koziół	8—228
Raid Aeroklubu Warszawskiego do państw bałtyckich i skandynawskich	9—246
	8—229
	9—250
Złot do Pińska	10—286
RWD-13 — zwycięzca w Locie Małej Ententy	10—287
Zmiany w klasyfikacji Krajowych Zawodów Lotniczych	10—287
Echa Raidu Bałtyckiego Aeroklubu Warszawskiego	11—318
Wrażenia ze zlotu św. Stefana na Węgry. — dr. Kazimierz Michałik	11—320
Zakończenie roku sportowego i rozdanie nagród Kraj. Zawodów Lotniczych	11—322
„Polski Lot Okrężny” z przed 15 lat	

C. Imprezy i raidy zagraniczne.

Lot nad „Dachem Świata”. — Tadeusz Racięski	4— 97
8.400 km w jednym locie, na Diesel'ach	4— 98
Anglia — Nowa Zelandia — Anglia	4— 98
Rekordowy lot Hughesa dokoła świata	6/7—182

III. LOTNICTWO POPULARNE.

A. Artykuły ogólne.

Przemiany w Niemczech	2— 36
Pierwszy rok życia „sekcji lotnictwa popularnego” we Francji	3— 59

Lotnictwo popularne we Francji	4—110
Lotnictwo popularne w Anglii	5—142
Lotnictwo dla mas. — Tadeusz Wasiljew	5a—16
W Polsce — na cele motoszybowce	6/7—185
Nowy, piękny wyczyn na „Baku“	6/7—188
W Anglii nowa koniunktura	9—261
We Francji zmiana kursu	10—291
Nowy kraj w szeregach lotnictwa popularnego (Jugostawia)	11—324
Bilans 1938 roku. — Idem	12—359
Lotnictwo popularne na XVI Salonie Lotn w Paryżu: Samoloty. — J. Płoszajski	12—361
Silniki. — inż. Z. Dąbrowski	12—363

B. Nowe konstrukcje.

Rose „Parrakeet“	2—37
Chilton z silnikiem samochodowym	2—38
Beltrame „Colibri“	2—38
Rekordy „Baka“	3—74
„Stomo 3“ — 150 km/godz. przy silniku 18 KM	3—75
„Motorglëiter“ G-20	3—75
Motoszybowiec Mü-13	3—76
La-11	3—76
D. A.-912	3—76
Aeronca	3—76
Bücker „Student“	5—143
Aubert „Cigale“	5—144
Trzymięsowa „Bellanca“ małej mocy	5—144
Trójkołowiec Camper „Scamp“	9—261
Guerchais - Roche 25	9—261
Rodowód rodziny „Bibi“	9—262
Taylorcraft	10—292
Erla 6-A	10—292
Erla 5-D	10—293
Si-202 „Hummel“	10—293
Fiński słabosilnikowiec „Viri“	11—324
Rogożarski „S. I. M. — VI A“	11—324
„Roussel-10“	11—324
„Aeronca 1939“	11—324
Motoszybowiec „GN-7“	11—324

IV. SZYBOWNICTWO.

A. Artykuły ogólne.

1937 — 1938. Tadeusz Wasiljew	1—15
Wyciągarka a termika. — Tadeusz Wasiljew	2—39
Radio w szybownictwie. — Bolesław Łopatniuk	2—40
Zaczynamy nowy sezon. — Tadeusz Wasiljew	3—77
Szkolenie szybowcowe w zimie. — Zbigniew Mikulski	3—78
Projekt zawodów olimpijskich	3—80
Nowy doping — złota odznaka wyczynowa ISTUS'a	3—81
Szybowce dwumiejscowe z siedzeniem obok siebie	3—87
Raidy szybowcowe. — Tadeusz Wasiljew	4—113
Osiągi szybowców wyczynowych i ich wykorzystanie w przelotach. — R. Szukiewicz i L. Szwarc	4—117
Jeden na stu. — Tadeusz Wasiljew	5—145
Szybowce wyczynowe o małej rozpiętości. — inż. W. Stępniewski i Z. Żabski (I. T. S. M.)	5—146
Żaglujemy	5a—13
Szybownictwo	5a—25
ISTUS 1938 r. — inż. W. Stępniewski	6/7—192
Pomoc naukowe I. T. S. M.	6/7—198
Szybownictwo płaskie we właściwym tego słowa znaczeniu	8—239
Nasze piętnastolecie. — Idem	10—295
Technika osiągnięcia maksymalnych szybkości przelotowych szybowców. — W. Kasprzyk	12—365

B. Szybownictwo w kraju.

Szybownictwo LOPP	1—21
Rozwój szkoły w Tegoborzu	2—43
Bezmiechowa w roku 1937. — Irena Laskowska	3—81
Policzono — Pińczów w roku 1937	3—82
Pomorze jako dalszy etap przelotów szybowcowych. — Janusz Kukucki	4—114
Śląski lot okrężny	4—119
Szkoła Wołyńska na Sokolej Górze	4—120
Śląski Szybowcowy Lot Okrężny	5—150
Polski szybowiec o małej rozpiętości T. S-1/34 „Pryomyk“	5—151

Szkoła Szybowcowa Okręgu Stołecznego w Miłosnie	5—153
Uregulowanie ubezpieczeń w szybownictwie LOPP	5—154
Przed dorocznym egzaminem	6/7—190
Spią się rekordy	6/7—191
Szkoła w Aukstagirach	6/7—197
Łódź organizuje własną szkołę szybowcową	6/7—197
Poświęcenie szybowiska Kamionka w Borysławiu	6/7—198
VI. Krajowe Zawody Szybowcowe w Maślowie. — Tadeusz Wasiljew	8—232
VI. Zawody ze strony organizacyjnej i cyfrowej. — Henryk Krasnodębski	8—236
Tegoroczne przeloty szybowcowe	9—271
Plon lotów premiowanych. — T. Matławski	10—301
Szybownictwo LOPP. — kronika	10—301
Plon lotów premiowanych. — T. Matławski	11—325
Szybownictwo LOPP. — kronika	8—251
. . . . .	9—272
. . . . .	10—302

C. Szybownictwo za granicą.

1000 kilometrów na szlakach szybowcowych Niemiec. — inż. Bolesław Baranowski	1—20
. . . . .	3—85
. . . . .	2—43
Z szybownictwa włoskiego	3—63
Szwajcarskie doświadczenia w przeszkoleniu pilotów szybowcowych na samolotach. — H. Schreiber (Berno)	4—119
Niemieckie zawody szybowcowe w r. 1938	5—152
Nowe szybowce włoskie	6/7—195
Szybownictwo w Japonii. — płk. C. Perini	9—265
XIX zawody szybowcowe w Rhön. — Tadeusz Wasiljew	9—268
Nowe szybowce niemieckie	9—269
Węgierski szybowiec wyczynowy M-22	9—269
Coś dla szybowników z Palais de la Découverte	10—300
II. Niemiecki lot etapowy	10—300
Z szybownictwa litewskiego	10—301
Bezogonowce braci Horten	12—366
Prace techniczne studentów niemieckich. — T. W.	12—367
Nowe szybowce niemieckie	12—367

V. SPORT BALONOWY I SPADOCHRONOWY.

W sprawie polskiego lotu do stratosfery	1—5
Kronika balonowa	2—35
Zawody balonów wolnych o puchar płk. Wańkowicza	3—72
Balonem z Mościc na Bałkany. — inż. Leszek Krzyszkowski	4—111
Przygotowania do lotu stratosferycznego	5—140
X. zawody balonów o puchar im. płk. A. Wańkowicza	5—155
Sport spadochronowy	5a—29
Zawody Lwowskie	6/7—189
Przed Zawodami Juniorów w Warszawie	6/7—189
Odznaka pilota balonowego	6/7—187
XXVI. Zawody o puchar Gordon - Bennett'a	9—263
Zawody Balonowe Juniorów	9—264
Lot do stratosfery	10—282
U schyłku roku — bilans 1938 r.	11—331
Wrażenia z lotu balonem „Warszawa II“ w zaw. Gordon - Bennett'a 1938. — inż. Leszek Krzyszkowski	11—332

VI. LOTNICTWO WOJSKOWE I P. W. LOTN.

Nowoczesne lotnictwo wojskowe — por. pil. Roman Czerniawski	1—12
Hiszpański poligon lotniczy — por. R. Czerniawski	2—23
Nowoczesne samoloty wojskowe — por. pil. Roman Czerniawski	4—101
Jak można zostać lotnikiem wojskowym	5a—21

VII. LOTNICTWO HANDLOWE.

Angielskie osobliwości transoceaniczne na dziś i na jutro	3—66
Lotnictwo handlowe w skali światowej	3—73
Komunikacja powietrzna Rumunii	3—73
Atlantyk Północny — konkurencja	4—107
Run na Atlantyk Południowy	4—107
Reorganizacja towarzystw brytyjskich	4—107
Z francuskich szlaków kolonialnych	4—108

Kryzys lotnictwa handlowego w St. Zjednoczonych Transkontynentalny lot techniczny Dyrektora Linij Lotniczych „Lot“	4—108
Atlantyk Północny	5—136
Atlantyk Południowy	5—141
Sytuacja w Azji Zachodniej	5—141
Holendrzy na Dalekim Wschodzie	5—141
Po wielkim locie doświadczalnym P.L.L. „Lot“	6/7—172
Ameryka — Europy	6/7—183
Paryż bazą atlantycką	6/7—183
Wielka Brytania	6/7—183
U. S. A.	6/7—183
Francja	6/7—184
Italia	6/7—184
I. A. T. A.	6/7—184
Polska — Indie w 4 dni	6/7—184
Postępy lotnictwa czeskiego i jugosłowiańskiego	6/7—184
Międzynarodowa Konferencja Parlamentarna Eko- nomiczna	9—258
W lotnictwie komunikacyjnym istnieją dwa sezony: Letni i Zimowy	11—323

VIII. NOWOŚCI TECHNICZNE.

Szybki ciężki bombowiec „Lé O 45“	2— 49
Blohm i Voss „Ha 137-B“	2— 49
Focke Wulf „Condor“	2— 50
Bell „Aircuda“	2— 50
Śmigła z drzewa ulepszonych. — inż. Cz. J. Kącz- kowski	3— 88
Eksplodujące nity	3— 88
Skala elastyczna czasu i prędkości jako nomogram nawig.	3— 89
Samolot wyścigowy De Havilland TK-4	3— 89
Potez 661	3— 90
Gwin „Aircar“	3— 90
Rozwój włoskich samolotów wojskowych	4—123
Francuskie przygotowania techniczne i transatlan- tyckie	5—156
Timm 840	5—157
Nowy układ powietrznego chłodzenia silników	5—158
RWD — 17	5—159
Samolot komunikacyjny na tle postępu lotnictwa — inż. W. Zaremba	6/7—177
P. Z. L.-37 „Łoś“	6/7—203
RWD — 15	6/7—204
Lockheed 14—H	6/7—206

RWD — 13s	8—242
PZL — 44 „Wicher“	9—273
Dwa samoloty współpracy z ziemią: Westland i Henschel	9—274
Cessna „Airmaster“	9—275
RWD — 16 bis	10—303
Do-26 — ostatni wodnopłat katapultowy Luft- hansa'y	10—305
Samolot dalekiego wywiadu i lekkiego bombardo- wania „Sum“	11—335
Samolot myśliwski „Wilk“	11—335
Samolot obserwacyjny „Mewa“	11—336
Samolot szkolny „Wyżeł“	11—337
Samolot turystyczny RWD—19	11—337
XVI salon lotniczy w Paryżu: Samoloty. — inż. R. Romicki	12—342
Silniki. — inż. B. Werner	12—346
Wrażenia z lotu na samolocie H. M.-19. — R. Kalpas	12—355

IX. RÓŻNE.

A. Nowele, reportaże i felietony.	
Ciury lotnictwa M. Y. M.	2— 47
Szopka lotnicza	2— 55
Znacie — no to posłuchajcie. — inż. St. Piątkowski	5a— 17
Jak zostałem podchorążym Szkoły Podchorążych Lotnictwa — Grupa Techniczna w Warszawie Z. Obniński	5a— 31

B. Wspomnienia pośmiertne.

† Stefan Drzewiecki	5—129
-------------------------------	-------

C. Wydawnictwa.

Cecil Lewis: „Pod szczęśliwym znakiem“	4—127
Wydawnictwa I.T.L. „Wyżeł“	4—127
„Wraż z na ślepo“ Al. Onosko. — R. K.	12—371

KRONIKA KRAJOWA

KRONIKA ZAGRANICZNA (OGÓLNA, TECHNICZNA I SZYBOWCOWA).

BIULETYN AEROKLUBU RZECZYPOSPOLITEJ I KLU- BÓW AFILIOWANYCH.